

2

IN HET NIEUWS

ONDIERDAG 01/10/2020 DeMorgen.

column

Heeft hij het?

Wal ben ik blij dat ik toch voor Latijn gekozen heb", zegt mijn dokter van veertien, terwijl ze tegelijk haar gsm checkt op nieuwe berichten en laderen van vroegere leden van One Direction. Diep in mij maakt een marmetje een sprongetje van vreugde. Niet omdat ik trots ben dat ze een van de 34.124 leerlingen van het gild der Vlaamse schoolgaande jeugd is die Latijn of Grieks volgt, maar uit bewondering voor de leraar Latijn. Zij had zich op het einde van het schooljaar ingeschreven voor wetenschappen wiskunde, zoals ongeveer al haar vriendinnen: beetje groepswaard, gevond door een lichte afkeer. Iedereen haakte af uit desinteresse, veroorzaakt door lesgevers die de liefde voor die moeilijke taal niet hadden gezand, maar met wortel en al uitrodden nog voor het plantje levensvatbaar was. Er is geen mens ter wereld beslister over haar lof dan mijn eigen veertienjarige, dus hadden wij daar vrede mee.

Tot mijn vrouw een mailje kreeg van de leraar Latijn. Hij had de vaandelbucht met lesje-rijen aangegien en wilde een laatste poging wagen om het jonge grut te overtuigen. Met vuur verdedigde hij zijn vak, met aarzelende enthousiasme legde hij uit dat Latijn een achteraf-zaak is: pas als je het gevolgd hebt, weet je hoeveel je er aan hebt. Het is met Latijn, in de legendarische woorden van Herman De Coninck, zoals met poëzie: je moet dat niet kennen voor een examen, je moet dat kennen voor het leven. *Longum brevis* na één digitale sessie met mijnheer W. was zowat de heke klas weer om. Tot nu met groot succes: de lessen Latijn swingen de Romeinse pan uit, nooit was mijn veertienjarige meer gemotiveerd. Alle lof voor de leraars die dat kunnen: een bende digitaal geobedeerden de uitzonderingen

Charisma: het is een raar beest en het is niet omdat je jezelf uitroept tot politiek beest dat je het hebt

op de ablatief bijbrengen zonder dat er een uit ellende een ledje van One Direction begint te gillen. Charisma: het is een raar beest en het is niet omdat je jezelf uitroept tot politiek beest dat je het hebt. Naar aanleiding van het pontificaat van Alexander De Croo werd de vraag overal gesteld: heeft hij het? En als hij het heeft: wat is dat dan exact? Geen mens die het helemaal kan uitleggen. Het is een flutdum: niet makkelijk te definiëren maar wel duidelijk te herkennen. Obama heeft het, Angela Merkel heeft het zeker: een overtuigende combinatie van zelfvertrouwen, vastberadenheid en dankracht die haar tegenstanders doet buigen als knipmessen. Men zal charisma nooit vulgair uitschuijvers zien maken op het dek van de Evarna. Wij zijn al te lang slachtoffer van de retoriek van valse profeten die nauwelijks meer uit de eigen lege echolokamer ontspannen. "Wie geloof die mensengroep?" is de mantra die onze ontgoocheling samenvat. Conclusie: we hebben in de politiek meer mensen als mijnheer W. nodig. Ik heb zijn gsm-nummer.

Vijf vragen aan Frieda Matthys (VUB) over kwaliteitsmetingen in de psychiatrie

'Patiënten hebben de regie nog steeds onvoldoende in handen'

Vlamingen met psychische problemen worden onvoldoende geïnformeerd. Een nieuwe peiling leert dat een op de drie in een voorziening te horen krijgt hoeveel hun behandeling kost of welke bijwerkingen medicatie kan hebben. "Er is zeker nog ruimte voor verbetering", zegt professor psychiatrie Frieda Matthys (VUB).

Naar de ervaringen van patiënten in de geestelijke gezondheidszorg wordt al sinds 2015 gevraagd. Vandaag worden ze voor het eerst openbaar gemaakt. Wat leert u hieruit?

"Er zijn veel zaken die mij erg tevreden stemmen. Van de vierduizend bevroegde patiënten geeft het merendeel aan dat ze hun voorziening zouden aanbevelen. De meesten voelen zich geholpen, gerespecteerd en veilig. Dat toont aan dat mensen de kwaliteit van de zorg toch goed vinden. Al is er zeker nog ruimte voor verbetering. Veel patiënten geven aan dat ze informatie missen. Over de bijwerkingen van hun medicatie of over de kost van hun behandeling. Hetzelfde geldt voor de

informatie over hun psychisch problemen zelf."

Hoe problematisch is dat?
"We moeten het niet overdrijven. Die kost is bijvoorbeeld iets heel complex om te berekenen, omdat het afhankelijk is van opzamehuur en verzekeringen. Het is me ook onduidelijk welke informatie over hun aandoening patiënten precies missen. Maar we moeten hier wel aan werken. Dit soort gebreken komen immers aan dat patiënten de regie nog altijd onvoldoende in handen hebben."

Hoe komt dat?
"In de gezondheidszorg, en zeker de geestelijke gezondheidszorg, hebben hulpverleners lange tijd een

heel paternalistische houding aangenomen. Denk aan: de psychiater die zegt wat er misloopt en moet veranderen en de patiënt die vervolgens gedwone volgt. Dat is geen juiste verhouding. Een patiënt moet mee kunnen beslissen en dat kan maar door goed geïnformeerd te zijn. De laatste jaren zijn mensen gelukkig veel moediger geworden. Maar we zijn er nog niet. Bij zijn hulpverleners die nog in die oude sfeer hangen. Al zie ik ook patiënten die onzeker blijven en zeggen: "Kiest u maar, dokter?"

Er zijn ook objectieve zaken gemeten, waardoor we weten dat steeds meer voorzieningen een suïcidepreventiebeleid hebben. Zullen we dat straks merken in een afname van de suïcidecijfers?

"Dat is moeilijk te meten. Dat een voorziening een beleid heeft, wil niet zeggen dat het door hulpverleners in de praktijk ook toegepast wordt. Dat aspect willen we volgend jaar bevroegen. Intussen zullen we trouwens ook alle individ-

uele resultaten terugkoppelen naar de voorzieningen, zodat ze actie kunnen ondernemen."

Aan de peiling nam maar 40 procent van de voorzieningen in de psychiatrie deel. Waarom weigeren zo veel ziekenhuizen, afdelingen en centra de kwaliteit te laten meten?

"Het is zeker niet zo dat al die voorzieningen niet transparant willen zijn. Sommige geloven dat ze over te weinig gegevens beschikken om deel te nemen. Denk aan de psychiatrische verzorgings-teams. Die hebben niet alleen heel erg weinig patiënten, er is ook amper verloop over de jaren heen. Ook zijn er veel kleine voorzieningen voor wie de deelname aan zo'n peiling een te grote administratieve belasting is.

"Ik ben wel hoopvol dat het aantal deelnemende voorzieningen over de tijd zal toenemen. We hopen dat de publicatie van de resultaten, die voor een groot deel toch erg positief zijn, de drempel zal weg nemen."

zak

mensen

Overvallen en mishandeld in eigen appartement

App tegen verspilling van voedsel naar VS

Premier geeft gebruik van cannabis toe

dagvers

Modern redacteur Stijn De Paepe becomecommentaart dagelijks het nieuws in versvorm